

Un model de formare doctorală bazat pe cercetare colaborativă și relevantă social

În perioada 2021–2025, publicațiile Scopus și BDI ale doctoranzilor din domeniul Psihologie din cadrul SDFP conturează un profil de cercetare puternic ancorat în probleme sociale actuale și în direcții metodologice validate internațional, cu o colaborare constantă doctorand–conducător de doctorat (Dincă, Rada, Popa, Cazan, Rus).

Un prim nucleu tematic îl constituie sănătatea și calitatea vieții în contexte medicale și de vulnerabilitate: validarea unui instrument pentru evaluarea calității vieții la adulți cu cancer (PedsQLTM), analiza stresului și a „limbajului” adolescenților cu cancer și, complementar, utilizarea tehnicilor de art-terapie pentru reducerea depresiei (revizie sistematică). În paralel, o direcție robustă vizează sănătatea mintală, cogniția și factorii de risc: controversa demenței asociate consumului de alcool și rolul rezervei cognitive; evaluarea copingului și a mecanismelor adaptative; stresul, anxietatea și strategiile de coping în rândul studenților, inclusiv în perioada post-declanșare a pandemiei.

O altă axă majoră este psihologia dezvoltării și educațională, cu teme ce țin de motivația pentru universitate și intenția de abandon, așteptări educaționale modelate de credințe și competențe socio-emoționale, precum și validarea instrumentelor privind decizia în carieră și factorii asociați acesteia.

Un al doilea pol tematic, cu relevanță directă pentru prevenție și politici publice, este reprezentat de comportamentele de risc, violență și criminalitate, inclusiv subiecte emergente în criminologie și psihologie juridică: implicarea adolescenților în cliți și bande, autocontrolul și comportamentele riscante, stabilitatea emoțională și stresul la tineri privați de libertate, precum și sinteze de dovezi privind factorii protectivi și de risc ai violenței la adolescenți.

În zona penitenciară și criminologică, seria de articole coordonate de CS I Cornelia Rada abordează sistematic legături dintre trăsături de personalitate, cogniții criminogene, tipare infracționale, consum de substanțe și recidivă, extinzând analiza către teme de trafic de persoane, trafic de droguri și profilul agresorului sexual, precum și către efectele consumului de droguri și alcool în detenție.

În registrul clinic și familial, sunt prezente intervenții și instrumente pentru situații sensibile: copingul cu divorțul părinților, co-parenting post-divorț (inclusiv validări de scale), dar și contribuții privind tulburările din spectrul autist (articole aplicate și calitatea vieții părinților copiilor cu ASD).

În ansamblu, lista contribuțiilor științifice indică o producție coerentă și orientată spre impact, în care doctoranzii lucrează frecvent în coautorat cu conducătorii lor, atât pentru articole de validare psihometrică și sinteze sistematice, cât și pentru studii aplicate în sănătate publică, educație și psihologie judiciară – confirmând un model de formare doctorală bazat pe cercetare colaborativă, interdisciplinară și relevantă social.

Articole Scopus/BDI

1. Bălan, S. A., Droc, G., Dumitrașcu, T., Niță, E., Tomescu, D., & Vasilescu, C. (2021). Validation of a scale for assessing the quality of life of adults with cancer (PedsQLTM) on a patient population in Romania. *International Research Journal of Public and Environmental Health*, 8(3). <https://doi.org/10.15739/irjpeh.21.018>

2. Buzdugan, C., & Dincă, M. (2022). Controversa demenței asociate consumului de alcool. *Revista de Psihologie*, 68(4), 297–309.
3. Buzdugan, C., & Dincă, M. (2023). The role of cognitive reserve in predicting cognitive efficiency. *Anthropological Researches and Studies*, 13. <https://doi.org/10.26758/13.1.3>
4. Cazan, A. M., Stoica, R. E., Truța, C., Stan, M. M., & Maican, C. I. (2024). Motivations for attending university and dropout intention in first-year university students. *Bulletin of the Transilvania University of Brașov, Series VII: Social Sciences and Law*.
5. Ciurbea, F.-E. (2023). Personality, family environment, and educational climate in adolescents convicted of violent crimes: A pilot study. *Anthropological Researches and Studies*, 13, 53–71. <https://doi.org/10.26758/13.1.4>
6. Ciurbea, F.-E. (2024). Emotional stability and affective distress among adolescents deprived of liberty. *Anthropological Researches and Studies*, 14, 251–267. <https://doi.org/10.26758/14.1.18>
7. Ciurbea, F.-E., Cavanna, M., & Rada, C. (2021). Predictors of adolescent involvement in cliques and gangs. *Anthropological Researches and Studies*, 11, 24–48. <https://doi.org/10.26758/11.1.3>
8. Ciurbea, F.-E., Dina, M.-M., & Rada, C. (2022). Extraversion and agreeableness: The role of personality dimensions in the criminal act. *Revista de Psihologie*, 68(3), 243–256.
9. Ciurbea, F.-E., Leban, U., & Rada, C. (2022). Out of control: Teenagers, self-control, and risky behaviors. *Anthropological Researches and Studies*, 12, 30–62. <https://doi.org/10.26758/12.1.4>
10. Ciurbea, F.-E., Marinescu, V., Rodideal, A.-A., Neagu, A.-E., & Rada, C. (2025). Adolescents and violence: A systematic review of protective and risk factors. *Anthropological Researches and Studies*, 15, 1–27. <https://doi.org/10.26758/15.1.1>
11. Constantin, C.-N., Niță, E., & Popa, C. (2025). Reducing depression through art therapy techniques: A systematic literature review. *Anthropological Researches and Studies*, 15. <https://doi.org/10.26758/15.1.17>
12. Crînguș, C.-M., & Ciurbea, F.-E. (2022). Mecanismele de coping: Diferențe conceptuale și aplicații penitenciare. *Revista de Psihologie*, 68(2), 163–174.
13. Dina, M.-M., Gomez, J. M. R., & Rada, C. (2021). Dimensions of crime involving women in drug trafficking. *Anthropological Researches and Studies*, 11(1), 92–116. <https://doi.org/10.26758/11.1.7>
14. Dina, M.-M., Gomez, J. M. R., & Rada, C. (2022). The sexual abuser: Characteristics and risk factors. *Anthropological Researches and Studies*, 12(1), 128–150. <https://doi.org/10.26758/12.1.10>
15. Dina, M.-M., Gomez, J. M. R., & Rada, C. (2023). Criminogenic thinking and personality in Romanian inmates. *Anthropological Researches and Studies*, 13(1), 105–121. <https://doi.org/10.26758/13.1.7>
16. Dina, M.-M., & Rada, C. (2024). Trafficking in women and prostitution: Legislative models and risk factors. *Anthropological Researches and Studies*, 14, 219–236. <https://doi.org/10.26758/14.1.16>
17. Dina, M.-M., Ciurbea, F.-E., Lunga, R. A., & Rada, C. (2025). Specific personality traits of inmates who committed violent and sexual offenses. *Anthropological Researches and Studies*, 15, 174–187. <https://doi.org/10.26758/15.1.11>

18. Dragu, A. (2024). Contribuții românești în problematica tulburărilor din spectrul autist. *Revista de Psihologie*, 70(2), 167–172.
19. Dumitriu, C. G., Butac, L. M., & Popa, C. M. (2022). Coping with parent's divorce: Integrative psychotherapy intervention. *Anthropological Researches and Studies*, 12, 165–181.
20. Dumitriu, C. G., Dudu, A., & Butac, L. M. (2022). Validation of the Romanian version of the coparenting relationship scale. *International Research Journal of Public and Environmental Health*, 9(1), 24–34.
21. Dumitriu, C. G., & Dudu, A. (2021). Consequences of parental divorce. *Journal of Communication and Behavioural Sciences*, 2(2), 33–44.
22. Forțu, A. C., & Rada, C. (2025). Drug use and alcohol abuse among inmates. *Anthropological Researches and Studies*, 15, 92–112. <https://doi.org/10.26758/15.1.6>
23. Forțu, A. C., & Bogdan, A. E. (2025). Personality disorders in detention. *PANGEEA*, 25(2), 79–85.
24. Grigore, P. (2021). De la funcția paternă la identitatea paternă. *Revista de Psihologie*, 67(2), 185–196.
25. Jianu, M.-M., Popa, M. C., & Niță, E. (2022). The psychomechanics of the language of adolescents with cancer. *Anthropological Researches and Studies*, 12. <https://doi.org/10.26758/12.1.2>
26. Lazăr, C., Popa, C., Rada, C., & Constantin, C.-N. (2024). Validation of the Ruminative Responses Scale on the Romanian population. *Anthropological Researches and Studies*, 14, 131–142. <https://doi.org/10.26758/14.1.10>
27. Lazăr, C., & Popa, C. (2023). Răspunsuri ruminativ-depresive în relația de cuplu. *Revista de Psihologie*, 69(3), 225–235.
28. Lungu, M., Neacșu, E. L., & Rada, C. (2021). Anxiety, depression, stress, and risky behaviors. *Anthropological Researches and Studies*, 11, 139–164. <https://doi.org/10.26758/11.1.10>
29. Lungu, M., Rada, C., Nijloveanu, D., & Vamanu, A. (2023). Anxiety, depression, stress, and coping strategies in Romanian students. *Anthropological Researches and Studies*, 13, 83–104. <https://doi.org/10.26758/13.1.6>
30. Lungu, R. A., Dina, M. M., & Rada, C. (2025). The role of executive functions and emotional regulation in substance use. *Anthropological Researches and Studies*, 15, 222–246. <https://doi.org/10.26758/15.1.15>
31. Popa, C., Dragu, A., Niță, E., & Rada, C. (2025). The quality of life of parents of children with ASD. *Anthropological Researches and Studies*, 15. <https://doi.org/10.26758/15.1.13>
32. Rada, C., Tair, E., Lungu, M., & Bekir, S. (2023). Sexual education and sexual activity during COVID-19. *Psychological Research in the Balkans*, 26(3).
33. Ropotan, S. I., & Dincă, M. (2021). Relația dintre axiome sociale, autonomia personală și comportamentul organizațional. *Revista de Psihologie*, 67(1).
34. Ropotan, S. I. (2022). Rolul mediator al axiomelor sociale în relația dintre autonomie și burnout. *Revista de Psihologie*, 68(1), 39–50.
35. Stoica, R. E., & Bota, A. O. (2022). Factors underlying career decision-making. *Journal of Smart Economic Growth*, 7(3).

36. Stoica, R. E., Bota, O. A., & Cazan, A.-M. (2025). Dimensions of career decisions. *Education Sciences*, 15(6), 703. <https://doi.org/10.3390/educsci15060703>
37. Truța, C., Cazan, A.-M., Stoica, R. E., Unianu, E. M., & Adamuti-Trache, M. (2025). Beliefs and social–emotional skills in educational expectations. *British Educational Research Journal*.
38. Vlădoiu, L. M. (2025). Factori individuali și socio-relaționali ai anxietății de performanță. *Revista de Psihologie*, 71(1), 61–72.